

KIRSTEN FELD ALGADE 39, 3. tv, 4000 ROSKILDE

HØRING OM RETSSIKKERHED PÅ DET SOCIALE OMRÅDE 21. APRIL 2010

Tak for invitationen og dermed anledningen til at udtrykke ældrerådernes bekymringer og overvejelser om ældres retssikkerhed på det sociale område.

DANSKE ÆLDRE RÅD ønsker ikke særlige regler og love for ældre mennesker, da alder ikke er et kriterium i sig selv. Vi støtter, at lovgivningen, skal være ens og lige for alle borgere. Men vi mener, at der kan være behov for lovgivning til at regulere særlige situationer, som borgeren kommer ud for.

I DANSKE ÆLDRE RÅD ser vi nogle aktuelle udviklinger, der vækker bekymring.

- Den stigende digitalisering af al offentlig og privat kommunikation. I dag er 600.000 borgere ikke digitaliserede og mange flere er ikke øvede brugere. Vi ser behovet for særlig opmærksomhed om ældre og digitalisering som aktuelt de næste 15 år. Vi kan ikke se, at der fx i den kommunale digitaliseringsplan er taget højde for de vanskeligheder, som ikke digitaliserede borgere har.

Den enkelte kommune kan efter loven selv vælge, at al kommunikation til borgerne skal ske digitalt. Altså undlade breve og referater udsendt på papir.

Informationer skal efterhånden altid findes på nettet. Vejledninger og pjecer henviser uvægerlig til, at man kan læse mere på nettet. Centralisering af borgerservice vedr. folkepension og boligstøtte.

Der er endda enkelte eksempler på lokal borgerservice uden personale, der er kun en skærm til selvbetjening.

Fra ældrerådene får vi mange tilbagemeldinger om borgere, der føler sig hægtet af systemet. DANSKE ÆLDRE RÅD mener, at demokratiet er truet, hvilket vores repræsentantskab besluttede en udtalelse om sidste år.

Digitalisering er fremtiden, de yngre generationer er vokset op med den, men der er brug for overgangsløsninger, så ingen føler sig sat udenfor samfundet.

Om det skal være en "kommunal digital hjælp" der kan andet og mere end at læse kommunens breve op eller der også skal bruges hjælp til at finde orienteringer fx fra Skat. Måske er der behov for en "digital bisidder".

- Det ser desværre ud til at klagerådene nedlægges. Hvis det bliver tilfældet, opstår der et særligt behov for, at klagerådernes sagsområder (personlig og praktisk hjælp i hjemmet) kan behandles hurtigt, da det er akutte behov, det drejer sig om. Af DANSKE ÆLDRE RÅDs miniundersøgelse sidste år fremgik det, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i klagerådene er 4 uger. Det fremgik også at formanden ofte fik formidlet en dialog mellem borgeren og forvaltningen, hvorefter en løsning blev fundet. Derimod er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de Sociale nævn 15 uger, hvilket er meget utilfredsstillende.

En løsningsmulighed kan være: lovmæssig sikring af en maximal sagsbehandlingstid i lighed med den, der i dag gælder Servicelovens § 130 (klage over magtanvendelse) hvor der er 1 uges frist.

En maximal sagsbehandlingstid bør også gælde klager over genoptræning og vedligeholdelsestræning.

- Genoptræningen i kommunerne er dels omfattet af sundhedslovgivningen og dels af den sociale lovgivning.

Vi har en snigende mistanke om en aldersbetinget diskrimination, når det gælder genoptræning, vedligeholdelsestræning og aktiviteter.

De fleste borgere ønsker at være selvhjulpne så længe og så meget som muligt. Dermed er der også et ønske om i videst mulig omfang at genvinde sin kunnen så meget som muligt.

Sygdom skaber ikke alene afhængighed af kommunal service men også ensomhed og isolation og øget behov for kommunal service. Alt for ofte fastholdes borgeren i afhængighed.

Derfor ønsker DANSKE ÆLDRE RÅD en national handleplan, som fastsætter garanti for træningen på tid, kvalitet og kvantitet.

Genoptræningen skal ske med værdighed og med henblik på, at borgeren genvinder værdigheden og evnen til at komme videre med sit liv uden – eller næsten uden støtte.

- Folkepension. Den forsinkede og reducerede regulering – set over tid i forhold til prisudviklingen har gjort de seneste år fattigere for pensionister. Der er stadig – og vil i de nærmeste år stadig være mange pensionister, der skal leve af folkepensionen og evt. lidt ATP. Det er tankevækkende i "Fattigdomsåret" Det er borgere, der selv med den maximale boligstøtte må sige nej til en tidssvarende plejebolig. Personlige tillæg skal vel ikke bruges til løbende hverdagsudgifter som husleje og almindelig fornyelse af garderoben.

Der er brug for at få opgraderet pensionstillægget og for at få indarbejdet ældrechecken i den samlede folkepension, så efterslæbet i forhold til prisudviklingen kommer til livs.

- Siden midten af firserne har det været evident at ældre- og plejeboliger har været beboerens egen bolig og ikke en institutionsplads. En bolig, hvor der betales husleje, evt. med boligstøtte, som i et hvert andet boligbyggeri. Tidssvarende plejeboliger har gennemgående meget høje huslejer og der hersker stor usikkerhed i forhold til omkostningerne ved at bo i boligen. En usikkerhed der nok ikke bliver mindre i årene fremover.

Spørgsmål, der rejser sig i den anledning er: Skal de ekstra m², der er nødvendige for at boligen kan fungere som arbejdsplads indgå i huslejen? Skal moderne velfærdsteknologi, som vi vil se mere af i fremtiden indgå.

Det er DANSKE ÆLDRE RÅDs opfattelse at visiteret hjælp aldrig må blive belagt med egenbetaling. Vi må fastholde princippet om hjælp til de ting, som man ikke længere kan klare, skal være gratis for borgeren.

Usikkerheden om rammerne for hvilke områder, der kan blive belagt med egenbetaling. En glidning, der ikke er behovsbestemt for borgeren men økonomisk bestemt ud fra samfundsudviklingen gør fremtiden usikker for ældre borgere.

- Spørgsmålet er rejst om der skal nedsættes en Retssikkerhedskommission. Med baggrund i at det sociale område er et stort og dyrt område, mener DANSKE ÆLDRE RÅD, at det jævnlige bør kigges efter i sømmene – særligt fordi de berørte borgere ikke selv har mange kræfter til at kæmpe i enkeltsager.

Der sker løbende nogle økonomiske og tekniske udviklinger i samfundet, der kan have utilsigtede følger overfor borgerne på det sociale område.

DANSKE ÆLDRE RÅD anbefaler at der nedsættes en Retssikkerhedskommission.